

Секція 1.

Формування інноваційної інфраструктури в умовах європейського вектору розвитку національної економіки

Chudy W.*, Harmaciński R.*, Крутиков В.К.**

*Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach

**Институт управления, бизнеса и технологий, г. Калуга

TURYSTYKA NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA PRZYKŁADZIE ACCESSIBLE POLAND TOUR

©Chudy W., Harmaciński R., Крутиков В.К., 2015

Turystyka osób niepełnosprawnych w Polsce nie występuje jako forma działalności zorganizowanej, dedykowanej wyłącznie tej grupie społecznej. Decydujący, bezpośredni wpływ na uczestnictwo w turystyce osób niepełnosprawnych bądź jego brak, mają determinanty zarówno po stronie popytu (możliwości osoby niepełnosprawnej), jak i po stronie podaży (oferta, stworzone możliwości przez państwo). Popyt turystyczny, definiowany jako gotowość turysty do nabycia określonej ilości dóbr turystycznych za daną sumę pieniędzy kształtowany jest również wpływem zmiennych ekonomicznych [3]. Analizując czynniki popytotwórcze zauważamy, że dochód jest tu dominujący [7]. Popyt turystyczny pojawia się przy osiągnięciu przez potencjalnych turystów odpowiedniego poziomu dochodów [4]. Nie bez wpływu na wielkość i strukturę popytu pozostają zasady dofinansowywania turnusów rehabilitacyjnych ze środków PFRON [6].

Znaczący wpływ na wielkość uczestnictwa w turystyce osób niepełnosprawnych powinno mieć prawo tworzone w tym zakresie. Aktem prawnym regulującym sprawy związane z turystyką jest ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku o usługach turystycznych [1]. W swoich przepisach wykonawczych odnosi się do osób niepełnosprawnych. Dotyczy to wymagań zawartych w załączniku Nr 8, do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 czerwca 2001 roku w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie [2], określającego minimalne wymagania w zakresie dostosowania obiektów hotelarskich do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zadania w tym zakresie realizują wojewodowie, natomiast nadzoruje minister do spraw turystyki.

Nowelizacją rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 sierpnia 2002 roku, w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie [2], ustalono nowe minimalne wymagania w zakresie dostosowania obiektów hotelarskich do potrzeb osób niepełnosprawnych. Obiekty działające w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia tj. 21.09.2002 r., otrzymały termin na dostosowanie się do tych wymagań do dnia 1 stycznia 2004 r. (nowo powstałych po tym terminie obiektów nie obowiązywał ten termin dostosowawczy, miały one obowiązek spełniania tych wymagań już z chwilą wejścia w życie tego rozporządzenia).

Charakterystyka i oferta Accessible Poland Tour

Accessible Poland Tours - Internetowe Biuro Podróży dla Osób Niepełnosprawnych jest Organizatorem turystyki w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o usługach turystycznych [8]. Internetowe Biuro Podróży dla osób niepełnosprawnych, jest pierwszym, biurem podróży zajmującym się kompleksową obsługą turystów niepełnosprawnych bez względu na ich wiek i rodzaj niepełnosprawności (z naciskiem na turystów z ograniczoną funkcją narządu ruchu).

Specjalizuje się w turystyce przyjazdowej gości o mniejszej sprawności i osób starszych z zagranicy, które chcą odwiedzić Polskę, ale służy także turystom zamieszkałym w naszym kraju. Stara się pokazać piękno i uroki Warszawy oraz przybliżyć naszą stolicę, jej historię, zabytki i kulturę. Właśnie dlatego, skupia się głównie na Warszawie i Mazowszu, ale oferta obejmuje również inne regiony Polski. Poza imprezami w kraju, organizuje dla osób niepełnosprawnych i starszych, wyjazdy zagraniczne, przy współpracy autoryzowanych krajowych i zagranicznych biur podróży. Za pośrednictwem, można bezpiecznie wyjechać, niemalże do każdego zakątka świata zarówno indywidualnie, rodzinnie, jak i grupowo. Accessible Poland Tour obsługuje m.in.: osoby

poruszające się przy pomocy kul, balkoników, lasek, na wózkach lub samodzielnie, osoby niewidome i słabo widzące, osoby głuchonieme i niedosłyszące, turystów indywidualnych, całe rodziny, grupy, członków stowarzyszeń i fundacji, wszystkich, którzy chcą z nimi podróżować.

Główna oferta biura obejmuje takie usługi jak: transfer z lotniska lub dworca do miejsca zakwaterowania, rezerwacja hoteli, sanatoriów, gotowe programy lub na indywidualne zamówienie, możliwość wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego, trasy wycieczkowe standardowe i tematyczne po Warszawie i Mazowszu z licencjonowanym przewodnikiem dla grup i osób indywidualnych, przystosowanym transportem lub samochodem osobowym, organizacja imprez biznesowych, pobyty w ośrodkach Spa i rehabilitacyjnych w kraju i zagranicą, rezerwację biletów na imprezy kulturalne w stolicy, do muzeów i na wystawy, transport specjalistycznymi busami lub samochodami, usługę asystenta osoby niepełnosprawnej na zamówienie, pomoc w zaplanowaniu imprezy, pomoc w zorganizowaniu wyjazdów zagranicznych.

Korzystając z Accessible Poland Tours klienci mają zagwarantowaną pomoc w pokonywaniu wszelkich barier i utrudnień, na które mogliby napotkać korzystając z innych biur podróży. Każda trasa oraz warunki zakwaterowania są przez biuro skrupulatnie sprawdzone pod tym kątem.

Podsumowanie

Dla wielu niepełnosprawnych wyjazd w góry czy nad morze to wciąż niespełnione marzenia. By gdzieś wyjechać, oprócz pieniędzy potrzebna jest jeszcze determinacja, odwaga, czasem przebojowość oraz gotowość rezygnacji z części własnego komfortu, by pokonać czyhające po drodze bariery. Choć w Polsce już sporo się zmieniło, to na temat wypoczynku osób niepełnosprawnych wciąż myśli się w aspekcie turnusów rehabilitacyjnych. Turystyka niepełnosprawnych wciąż oznacza konieczność pokonywania przeciwności i barier (nie tylko architektonicznych), braku informacji. Są to jednak przeszkody do pokonania. Trzeba tylko wcześniej zaplanować podróż: znaleźć organizatora, nocleg oraz środek lokomocji.

Sprawą usług turystycznych dla osób niepełnosprawnych w szerszym zakresie zainteresować należy przede wszystkim: Ministerstwo Sportu i Turystyki, Polską Izbę Turystyki, Polską Organizację Turystyczną oraz jej regionalne struktury, a także touroperatorów i inne organizacje turystyczne. Konieczne jest wykreowanie profesjonalnych organizacji turystycznych w Polsce do organizacji turystyki dla osób niepełnosprawnych oraz zmobilizowanie istniejących biur podróży do przygotowania markowego produktu dla osób niepełnosprawnych. Niezbędna jest również weryfikacja bazy noclegowej pod kątem jej dostępności architektonicznej, z równoczesnym umieszczeniem tej informacji w ogólnodostępnych katalogach bazy noclegowej. Istniejące bazy danych powinny zawierać także informacje dotyczące dostępności infrastruktury turystycznej dla osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności [5].

Mimo wielu pozytywnych zmian w ciągu ostatnich lat, na polskim rynku turystycznym wciąż nie ma szerokiej gamy ofert przygotowanych z myślą o osobach niepełnosprawnych. Nie ma też specjalnych agencji i biur, które zajmowałyby się organizacją wypoczynku dla tej grupy społeczeństwa [9]. Wyjątek stanowi zapewne biuro turystyczne opisane w powyższym artykule. Uczestnictwo w turystyce tej części społeczeństwa pozostaje nadal na niezadowolającym poziomie.

1. *Dziennik Ustaw z 2001 r., Nr 55, poz. 578 z późn. zm.*

2. *Dziennik Ustaw z 2001 r., Nr 66, poz. 665 z późn. zm.*

3. *Gaworecki W., (2000), Turystyka, PWE, Warszawa.*

4. *Łazarek R., (1999), Ekonomia turystyki, WSE, Warszawa.*

5. *Stasiak A., (red.), (2008), Rola krajoznawstwa i turystyki w życiu osób niepełnosprawnych, PTTK, Warszawa.*

6. *Turnusy rehabilitacyjne. Organizatorzy i ośrodki, Informator 1999, PFRON 1999.*

7. *Wodejko S., (1997), Ekonomiczne zagadnienia turystyki, PWSH, Warszawa.*

8. <http://www.accessibletour.pl/pl/> (12.05.2015).

9. http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/11716?print_doc_id=9311 (12.05.2015).